

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16C/50/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118216283
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8118216283.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcu: 1/ Š. R., T. XX.X.XXXX, H. I. XXX, XXX XX I., 2/ I. G. R., M. T., T. XX.X.XXXX, H. I. XXX, XXX XX I., právne zastúpení JUDr. Daniela Straková, advokátka, so sídlom Konštantínova 6, 080 01 Prešov, proti žalovaným: 1/ I. R., T. X.X.XXXX, H. I. XXX, XXX XX I., 2/ N. R.Á., T. XX.X.XXXX, H. I. XXX, XXX XX I. o zriadenie vecného bremena takto

rozhodol:

I. Súd zriaďuje vecné bremeno in rem v prospech vlastníkov nehnuteľnosti stavby súpisné č. XXX - garáž, na parcele č. X.-Y. XX/X v k. ú. I. a je zapísaná na LV č. XXX pre k. ú. I., obec I., okres G., spočívajúcom v práve prechodu peši a prejazdu osobným motorovým vozidlom cez pozemok parc. č. X.-Y. XX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 1365 m², zapísanom na LV č. XXX pre k. ú. I., obec I., okres G., v rozsahu podľa znázornenia v geometrickom pláne č. K.-XXX/XXXX, úradne overenom B. Ú. G. - katastrálny odbor dňa 14.7.2016, ktorý je súčasťou tohto rozhodnutia.

II. Žalobcovia v 1.rade a 2.rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovaným v 1.rade a 2.rade ako náhradu za zriadené vecné bremeno sumu 50 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalobcovia v 1.rade a 2.rade majú voči žalovaným v 1.rade a 2.rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobu doručенou súdu 22.11.2018 sa žalobcovia voči žalovaným domáhali zriadenia vecného bremena spočívajúceho v práve prechodu cez pozemok vo vlastníctve žalovaných X.-Y. XX/X z tohto titulu, že zo strany žalovaných im bol v roku 2013 výstavbou murovaného plotu zamedzený vstup do ich nehnuteľnosti - garáže, kde jediným možným vstupom je vstup do garáže po pozemku X.-Y. XX/X vo vlastníctve žalovaných. Dôvodili, že v rokoch 1997 až 2009 boli vzťahy bezproblémové. Vecné bremeno žiadali zriadiť za náhradu podľa znaleckého posudku č. XXX/XXXX znalkyne V. J. B..

2. K žalobe sa písomným podaním doručенým súdu 7.2.2019 vyjadril žalovaný v 1. rade, ktorý uviedol, že skutočnosti uvádzané v žalobe už boli predmetom konania na tunajšom súde vo veci vedenej pod sp. zn. 19 C 33/2014 totožných strán sporu o určenie práva z vecného bremena, kde žaloba bola zamietnutá. Vec teda považoval za res iudicata a nové podanie za šikanózne, pričom žalobcovia ponúkajú za zriadenie vecného bremena smiešnu sumu. Navrhol súdu, aby konanie zastavil.

3. K tomuto vyjadreniu sa vyjadrili žalobcovia písomným podaním z 21.2.2019, v ktorom uviedli, že v aktuálne prebiehajúcom konaní žiadajú zriadenie vecného bremena, čo je rozdiel oproti určeniu vecného bremena. Nakoľko nedošlo k zmene stavu a žalobcovia nemôžu užívať svoju garáž, museli podať

novú žalobu. Výšku namietanej peňažnej náhrady určil znalec, pričom uplatnený nárok považovali za legitímny.

4. K vyššie uvedenému vyjadreniu žalobcov sa písomným podaním doručeným súdu 26.3.2019 vyjadril žalovaný v 1. rade, ktorý uviedol, že nesúhlasí so zriadením vecného bremena. Konštatoval, že Okresný úrad v G., pracovisko W. skolaudoval stavbu žalobcov (garáž) v rozpore so schválenou projektovou dokumentáciou, pričom vstup do garáže mal viesť z pozemku č. XX, nie z pozemku parc. č. XX. Dôvodil, že výhoda pre žalobcov by pri zriadení vecného bremena bola v nepomere s ujmou žalovaných, keďže by došlo k znehodnoteniu nehnuteľností. So zriadením vecného bremena nesúhlasil.

5. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi prečítaním obsahu celého spisu, konštatovaním, že na č. l. 1 a nasl. sa nachádza samotná žaloba, na č. l. 5 - 6 sú výpisy z LV č. XXX, resp. č. XXX pre obec I., k. ú. I., okres G., na č. l. 7 a nasl. je rozhodnutie OÚ v G. zo dňa 3.2.1997 o umiestnení rodinného domu a samostatnej garáže pre osobné motorové vozidlo na pozemku parcela č. XX, na č. l. 10 a nasl. je stavebné povolenie, na č. l. 12 je rozhodnutie OÚ G. o povolení užívania stavby, teda rodinného domu a garáže, na č. l. 13 a nasl. je technická správa, na č. l. 15 je zápisnica z obhliadky na mieste samom v konaní 19C/33/2014 tunajšieho súdu, na č. l. 16 je geometrický plán č. K.-XXX/XXXX, na č. l. 17 a nasl. je ZP č. XXX/XXXX, na č. l. 35 je vyjadrenie žalovaného v 1. rade k žalobe, na č. l. 37 a nasl. je rozsudok tunajšieho súdu č. k. 19c/33/2014-291 zo dňa 27.3.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť 6.3.2018, na č. l. 67 je vyjadrenie žalobcov, na č. l. 70 a nasl. je vyjadrenie žalovaného v 1. rade k vyjadreniu žalobcov, na č. l. 92 sú námietky voči dodatočnému povoleniu stavby zo strany žalovaného v 1. rade, na č. l. 105 a nasl. sa nachádza zápisnica o pojednávaní zo dňa 14.5.2019, na č. l. 107 a nasl. je zápisnica o obhliadke v obci I. zo dňa 4.6.2019 s pripojenou fotodokumentáciou, ako aj ďalším spisovým materiálom, pričom zistil tento skutkový stav:

6. Žalobcovia v 1. a 2. rade sú vedení na LV č. XXX pre kat. úz. I., obec I., okres G., ako bezpodieloví spoluvlastníci stavby číslo súp. XXX - rodinný dom na parcele č. X.-Y. XX/X a stavby číslo súp. XXX - garáž na parcele X.-Y. XX/X. Pozemky, na ktorých sú stavby zriadené, a to parcela č. X.-Y. XX/X - zastavané plochy o výmere 93 m² a parcela č. X.-Y. XX/X - zastavané plochy o výmere 31 m², rovnako tak príľahlý pozemok s parc. č. X.-Y. XX/X - záhrady o výmere 767 m², sú výlučným vlastníctvom žalobcu 1), vedené na LV č. XXX pre kat. úz. I., obec I., okres G..

7. Žalovaní v 1. a 2. rade sú vedení v LV č. XXX pre kat. úz. I., obec I., okres G., ako bezpodieloví spoluvlastníci pozemku X.-Y. XX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 1365 m².

8. Z rozhodnutia o umiestnení stavby rod. domu a samostatnej garáže pre osobné motorové vozidlo na pozemku parc. č. X.-Y. XX kat. úz. I., vydaného OÚ v G., pracovisko W., pod č. XX/XX/L-B.-Y., zo dňa 3.2.1997 okrem iného vyplýva, že stavba garáže bude umiestnená v juhovýchodnom rohu pozemku parc. č. XX.

9. Z rozhodnutia vydaného Okresným úradom v G. pracovisko W., pod č. XXX/XXXX/L-B.-Y., zo dňa 1.4.1997, právoplatného dňa 23.4.1997, vyplývam že žalobcovi v 1. rade bolo vydané stavebné povolenie na výstavbu dvojpodlažného rodinného domu ako aj garáže zakreslenej v situačnou pláne. Uvedené rozhodnutie bolo zasielané aj žalovanému v 1. rade.

10. Z kolaudačného rozhodnutia vydaného Okresným úradom v G., pracovisko W., pod č. B.-XX-C., dňa 15.2.2002 (právoplatné 15.2.2002) vyplýva, že stavby boli uskutočnené podľa dokumentácie overenej v stavebnom konaní a boli dodržané podmienky územného rozhodnutia a stavebného povolenia.

11. Z technickej správy spoločnosti DRUPROJEKT Prešov vyplýva, že vstup do garáže je zabezpečený z ulice po spevnenej ploche.

12. Napokon zo situačného náčrtu rodinného domu a garáže žalobcov (č. l. 9) vyplýva, že vchod do predmetnej garáže je zakreslený šípkou spredu, čo korešponduje so súčasnou parcelou č. XX/X vo vlastníctve žalovaných.

13. V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 19 C 33/2014 o určenie práva z vecného bremena medzi totožnými stranami sporu v totožnom postavení súd žalobu zamietol a v danom prípade nedošlo

k naplneniu predpokladov pre vydržanie práva prechodu a prejazdu motorovým vozidlom. Zároveň konajúci súd konštatoval, že možným riešením za daného stavu by bolo zriadenie vecného bremena za náhradu, čo však žalobcovia nežiadali.

14. Svedok V.. L.M. K. pri výsluchu vo veci 19C 33/2014 ako svedok vypovedal, že bol zodpovedný ako projektant na projektovej dokumentácii na zhotovenie rodinného domu a garáže žalobcov v obci I.. Osadenie svetových strán týkajúce sa garáže označil za iba formálnu chybu, pričom medzi podmienkami je aj to, že vstup na pozemok bude komunikácia nachádzajúca sa južne od pozemku č. XX, mal to byť pozemok južne od cesty smerom k lesu.

15. Z obsahu zápisnice o obhliadke na mieste samom zo dňa 18.2.2015 uskutočnenej počas konania 19 C 33/2014 je zrejmé, že pred garážou je v súčasnosti postavený plot, ktorý zriadil žalovaný v 1. rade, lebo je to na jeho vlastnom pozemku. Konajúca sudkyňa konštatovala, že k domu žalobcov sa vchádza cestou, ktorá je po ľavej strane domu pod cca 60 stupňovým uhlom a v čase ohliadky bola zľadovateľá, ktorá však nie je vo vlastníctve žalobcov podľa vyjadrenia žalobkyne v 2. rade.

16. Zo záverov znaleckého posudku č. XXX/XXXX znalkyne V.. J. B. vyplýva, že všeobecná hodnota vecného bremena zriadenia ktorého sa domáhajú žalobcovia je vzhľadom na parcelu č. XX/X (23 m² z celkovej výmery 1.365 m² podľa Geometrického plánu č. K.-XXX/XXXX zo 14.6.216) je zaokrúhlene 4 eurá, pričom všeobecná hodnota nehnuteľnosti je 115 eur.

17. Na pojednávaní konanom 14.5.2019 právna zástupkyňa žalobcov uviedol, že zotrváva na podanej žalobe tak ako bola doručená súdu v jej písomnom vyhotovení ako aj na doterajších vyjadreniach. Konštatovala, že sa obrátili na súd preto, nakoľko zo strany žalovaných je žalobcom bránené užívať stavbu, teda garáž. Konštatovala, že ide o legálnu stavbu, pričom bol zamedzený prístup a príjazd motorovým vozidlom postaveným plotom. Uviedla, že sú splnené podmienky na zriadenie vecného bremena podľa § 151 ods. 3 OZ. Navrhla súdu vykonať dokazovanie obhliadkou. Konštatovala, že iný prístup ako cez parcelu XX/X možný nie je. Uviedla, že V.. K. v predchádzajúcom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 19C/33/2014 konštatoval, že vo vzťahu k tomu, kde má byť vchod do garáže ide len o formálnu chybu, pričom vstup do garáže bol zakreslený šípkou.

18. Žalovaný v 1. rade na tomto pojednávaní uviedol, že garáž nebola postavená na juhovýchod tak ako bolo v pôvodnom stavebnom povolení uvedené ale je postavená na východ, teda v rozpore s dokumentáciou. Uviedol, že keďže žalobcovia pochybili pri výstavbe garáže, nevie prečo by im mal umožniť vstup, keďže murovaný plot postavil na svojom pozemku. Uviedol, že časť garáže stojí rovnako na pozemku žalovaných. Záverom konštatoval, že žalobcovia majú prístupovú cestu ku garáži z boku, teda tá ktorá vedie k rodinnému domu.

19. Žalovaná v 2. rade uviedla, že žalobcovia mali aj pred začatím súdnych konaní zlý prístup do garáže, nakoľko bola naklonená a autá parkovali často pred garážou. Konštatovala, že oporným múrom, ktorý bol postavený žalobcami bol zneprijímaný vstup na pozemok, resp. znemožňovaný zvlášť pre nákladné vozidlá na pozemok žalovaných. Uviedla, že rovnako tak cez ich pozemok, teda cez pozemok žalovaných v tomto konaní vedú schody žalobcov.

20. Žalobkyňa v 2. rade na tomto pojednávaní uviedla, že vzťahy boli medzi stranami sporu spočiatku dobré, nakoľko ide o príbuzných navštevovali sa a fungovalo to. Zhoršilo sa to až v tom čase, keď podpísali žalovaným, resp. „odsúhlasili“ čiernu stavbu, teda rodinný dom, ktorý bol postavený na nevysporiadaných pozemkoch. Uviedla, že od tohto momentu potom nastali prieky typu - poliate stromčeky, našli rozbité kamery, avšak toto riešili cestou polície, pričom sa nič nepreukázalo. Uviedla, že v predmetom rodinnom dome už trvalo nebývajú, ale žijú v C.B. v prenajatom byte, pričom do svojho rodinného domu sa žalobcovia vracajú cez víkendy, resp. keď sa vráti manžel žalobkyne, teda žalobca v 1.rade z turnusu. Žalobkyňa v 2.rade ešte konštatovala, že nemá to vyznieť tak, že o predmetný rodinný dom nemá záujem, avšak mala obavu o to, aby boli jej deti samé v tomto rodinnom dome a teda dočasným riešením bol prenájom bytu v C., pričom do svojho rodinného domu majú záujem sa opäť natrvalo vrátiť.

21. Dňa 4.6.2019 súd vykonal obhliadku na mieste samom, pričom konštatoval, že pred garážou je postavený múr, ktorý podľa vlastného tvrdenia postavil žalovaný v 1. rade, pričom tento múr úplne znemožňuje vstup do garáže žalobcov. Iný vstup motorovým vozidlom do garáže možný nie je.

22. Na pojednávaní konanom 1.10.2019 právna zástupkyňa žalobcov uviedla, že od roku 2000, teda od kolaudácie stavby, garáže, do roku 2013 bolo užívanie tejto garáže bezproblémové, rovnako tak bolo možné do tejto garáže vchádzať, avšak následne po roku 2013 bez bližšieho vysvetlenia bola vytvorená pevná prekážka, teda betónový plot s kovovými dielcami, ktorým bol zamedzený vjazd do garáže, čím je daný naliehavý právny záujem na strane žalobcov, ktorí nemôžu užívať predmet svojho vlastníckeho práva. K výške náhrady zriadenia vecného bremena uviedla, že aj keď predložený znalecký posudok uvádza javiac sa nízku náhradu vecného bremena vo výške 4 eur, rešpektujú, ak súd zväží aj prípadné zvýšenie tejto náhrady za vecné bremeno. Konštatovala, že garáž bola povolená oprávnená stavba, pričom čo sa týka námietok vo vzťahu k orientácii garáže došlo len ku gramatickému pochybeniu, teda išlo iba o formálny nedostatok a podľa výkresov bolo zrejmé, že vjazd do garáže je možný len z tej strany ako je aktuálne v súčasnosti postavená. Uviedla, že navrhuje žalobe vyhovieť, v prípade úspechu si uplatnila náhradu trov konania, nemala návrhy na doplnenie dokazovania.

23. Žalovaný v 1. rade na tomto pojednávaní uviedol, že ohradil som si len svoj pozemok, pričom môžem si robiť na ňom čo chcem. Garáž mala byť postavená z južnej strany nie z východnej. Navrhol žalobu zamietnuť a žiadal, aby mu druhá strana nahradila trovy konania. Nemal návrhy na doplnenie dokazovania. Žalovaná v 2. rade vypovedala, že v tejto veci už jeden proces bol a nie je možné, aby pochybili len oni a nie druhá strana, to je všetko čo chcela k veci uviesť. Rovnako nemala návrhy na doplnenie dokazovania.

24. Na základe vyššie zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzatvára:

25. Podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

26. Podľa § 151n ods. 1 OZ vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe.

27. Podľa § 151n ods. 2 OZ vecné bremená spojené s vlastníctvom nehnuteľnosti prechádzajú s vlastníctvom veci na nadobúdateľa.

28. Podľa § 151n ods. 3 OZ pokiaľ sa účastníci nedohodli inak, je ten, kto je na základe práva zodpovedajúceho vecnému bremenu oprávnený užívať cudziu vec, povinný znášať primerane náklady na jej zachovanie a opravy; ak však vec užíva aj jej vlastník, je povinný tieto náklady znášať podľa miery spoluužívania.

29. Podľa § 151o ods. 1 OZ vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Práva zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 tu platia obdobne. Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám je potrebný vklad do katastra nehnuteľností.

30. Podľa § 151o ods. 3 OZ ak nie je vlastník stavby zároveň vlastníkom príľahlého pozemku a prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak, súd môže na návrh vlastníka stavby zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníka stavby spočívajúce v práve cesty cez príľahlý pozemok.

31. Vzhľadom na zistený skutkový stav ako aj citované právne ustanovenia súd prvej inštancie konštatuje, že v predmetom sporovom konaní po viacerých pojednávaniach nebolo sporné, vlastníctvo pozemku, na ktorom žalobcovia žiadali zriadiť vecné bremeno žalovanými, pričom so zriadením tohto vecného bremena žalovaní absolútne nesúhlasili.

32. Vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe. Vecné bremená spojené s vlastníctvom nehnuteľnosti prechádzajú s vlastníctvom veci na nadobúdateľa. Vecné bremená v sebe zahŕňajú rozličné vecnoprávne obmedzenia vlastníckeho práva k nehnuteľnej veci v prospech iného subjektu. Obmedzenie spočíva v tom, že vlastník nehnuteľnosti, ktorá je zaťažená vecným bremenom je v prospech niekoho iného povinný niečo strpieť (pati), niečoho sa zdržať, teda niečo nekonať (non facere) alebo niečo konať (facere), pričom tieto povinnosti v rámci vecného bremena možno kombinovať. Na strane povinného pôsobí vecné bremeno vždy „in rem“. Na strane oprávneného môže pôsobiť „in rem“ alebo „in personam“. Obsahom vecných bremien sú subjektívne práva a subjektívne povinnosti. Subjektívnou povinnosťou je zákonom uložená miera nutnosti určitého správania sa alebo určená miera nutnosti niečo konať, niečo strpieť alebo sa niečoho zdržať. Subjektívnej povinnosti zodpovedá subjektívne právo - zákonom chránená určitá miera možnosti správania sa. Práva a povinnosti musia byť vymedzené tak, aby v budúcnosti pre účastníkov alebo tretie osoby nevznikali žiadne pochybnosti, čo je obsahom vecného bremena.

33. Zo znaleckého posudku č. XXX/XXXX znalca V. J. B. vyplynulo, že východiskovú hodnotu pre určenú ako všeobecnú hodnotu pozemku na mernú jednotku - vypočítanú metódou polohovej diferenciácie stanovil na sumu 0,17 Eur za m², čo predstavuje pri 23m², ku ktorým sa žiada zriadiť vecné bremeno, zaokrúhlené 4 eurá.

34. V súčasnosti žalobcovia nemajú iný reálny prístup k ich nehnuteľnosti, pričom rodinný dom ako aj garáž začali stavať, resp. administratívne zabezpečovať výstavbu v čase (rok 1997), keď žalovaní osvedčením získali vlastnícke právo aj k časti pozemku, ku ktorému sa zriaďuje vecné bremeno. Na tomto mieste súd prvej inštancie akcentuje fakt, že v danom prípade ide o zriadenie vecného bremena v prospech žalobcov za zachovania vlastníckeho práva žalovaných, nie o predaj predmetného pozemku. Súd prvej inštancie konštatuje, že súčasťou výroku rozsudku je aj špecifikácia dotknutej nehnuteľnosti vo vzťahu k vecnému bremenu geometrickým plánom, nakoľko sa vecné bremeno nedotýka celého rozsahu parcely žalovaných.

35. Súd prvej inštancie preto zriadil vecné bremeno na spornom pozemku z dôvodov ako sú vyššie uvedené a zároveň priznal žalovaným jednorazovú odplatu za zriadenie tohto vecného bremena vo výške 50 eur, nakoľko mal za to, že aj keď v znaleckom posudku č. XXX/XXXX nenašiel formálne pochybenie, vzhľadom aj na vyjadrenie právnej zástupkyne žalobcov o akceptovaní súdom moderovanej výške jednorazovej náhrady, súd za daného stavu vyhodnotil ako spravodlivú a pre úpravu právneho stavu primeranú náhradu vo výške 50 eur, čo síce predstavuje takmer polovicu všeobecnej hodnoty časti pozemku, na ktorom má byť vecné bremeno zriadené, všetko pri rešpektovaní vlastníckych práv žalovaných, v snahe o čo najzmierlivejší prístup k stranám sporu. Súd teda uložil žalobcom povinnosť uhradiť žalovaným jednorazovú náhradu 50 eur tak, ako je to uvedené vo výroku II. tohto rozsudku.

36. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (porovnaj R 17/1972). Za nedovolenú možno považovať žalobu, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov; ak však žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná (prípadne) i iná žaloba (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 40/1996). Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (žalobcu). Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši (odstraňuje neistotu vzťahu účastníkov konania alebo vytvára pevný základ pre jeho usporiadanie). <<http://www.najpravo.sk/judikatura/obcianske-procesne-pravo/naliehavy-pravny->

37. Čo sa týka námietky prekážky právoplatne rozhodnutej veci, t. j. tzv. res iudicata namietanej žalovanými súd prvej inštancie považuje za potrebné uviesť, že v konaní na tunajšom súde vedenom pod sp. zn. 19 C 33/2014 sa konalo medzi totožnými stranami sporu o určenie vecného bremena (jeho existenciu), pričom v tomto konaní (keďže vecne bremeno nebolo určené) už išlo o zriadenie vecného bremena konštitutívnym výrokom súdu, teda v žiadnom prípade nemôže ísť o prekážku rozhodnutej veci.

38. Po obhliadke na mieste samom je nutné konštatovať, že žalobcovia nemajú iný vstup do predmetnej garáže, čo absolútnym spôsobom neguje možnosť užívania ich vlastníckeho práva k predmetu vlastníctva, všetko vo svetle tej skutočnosti, že múr bol postavený žalovaným v 1. rade potom, čo žalobcovia po dobu cca 12 rokov prechádzali cez časť pozemku žalovaných a mali prístup do predmetnej garáže.

39. Nemožno akceptovať argumentáciu žalovaného v 1. rade, že si postavil múr na svojom pozemku, teda môže si robiť čo chce. Parafrázujúc známy výrok „práva jedného sa končia tam, kde začínajú práva druhého“ je uvedené nutné interpretovať tak, že ani výkon vlastníckeho práva nemôže byť absolútny. Výstavbu múru pred garážovou bránou súd vníma ako schválnosť zo strany žalovaného v 1. rade len za účelom „vyblokovania“ žalobcov z užívania ich garáže, keďže v minulom období s tým problém žalovaní nemali.

40. Čo sa týka orientácie garáže súd konštatuje, že z orientačného nákresu na č. I. 9 spisu je šípkou jasne naznačený vstup do garáže spredu a aj vzhľadom na tvar garáže - obdĺžnik, iný vstup ani logicky možný nie je, nakoľko zozadu a sprava z pohľadu stojac pred garážou garáž je vsadená do brehu zo zeminy. V pôvodnom konaní tunajšieho súdu 19 C 33/2014 bola napokon formálna chyba ohľadom označenia svetových strán vysvetlená V. K., ako je uvedené vyššie.

41. K námietke žalovaného v 1. rade vo vzťahu k znehodnoteniu pozemku zriadením vecného bremena pred vstupom do garáže súd akcentuje tú skutočnosť, že pozemok nebude po zriadení vecného bremena znehodnotený o nič viac, ako v čase keď žalobcovia mali možnosť vjazdu do ich garáže, všetko s ohľadom na umiestnenie a najmä výmeru (23m² z 1365 m²) časti pozemku, na ktorej je vecné bremeno zriadené. Napokon súd v pôvodnom konaní tunajšieho súdu vedeného pod sp. zn. 19 C 33/2014 konštatoval, že možným riešením za daného stavu by bolo zriadenie vecného bremena za náhradu (čo však žalobcovia v pôvodnom konaní nežiadali), pričom k uvedenému názoru sa priklonil aj súd konajúci v tomto spore.

42. Súd prvej inštancie podrobil obmedzenie vlastníckych práv strán sporu aj tzv. testu proporcionality, pričom dospel k záveru, že zriadením vecného bremena na pozemku žalovaných v prospech žalobcov je menej významne dotknuté vlastnícke právo žalobcov, ktorí túto časť pozemku taktiež využívajú ako (nie jedinú) prístupovú cestu k ich rodinnému domu, ako vlastnícke právo žalobcov k ich garáži, ku ktorej by užívanie vlastníckeho práva bez zriadenia vecného bremena, práva prechodu, bolo vylúčené úplne.

43. Na tomto mieste súd považuje za nevyhnutné dať do pozornosti obidvoch sporových strán, že pri posudzovaní súdnej veci dospel k záveru, že problém medzi sporovými stranami je inde a predmetná kauza je len jedným z jeho prejavov. Je na stranách sporu, aby si uvedomili, že ich skutočný problém vzájomného spoluzitia nedokáže vyriešiť žiadny štátny orgán svojim autoritatívnym výrokom. Žiadne rozhodnutie orgánu verejnej moci stranám sporu nedokáže zabezpečiť pokojné a harmonické susedské spolunažívanie. Nastolenie optimálnej klímy, resp. aspoň znesiteľnosti spoluzitia v susedských vzťahoch je výlučnou záležitosťou samotných susedov. Súd ako štátny orgán môže len apelovať na to, aby sa strany sporu zamysleli nad tým, či im stojí za to venovať svoj čas vytváraniu a živeniu konfliktov. Ani v tomto spore nie je nikto víťazom, ale obidve strany sú tými, ktorí stratili mnoho času, či už nezmyselnými útokmi alebo snahou brániť sa proti nim. Žiaden rezultát deklaráujúci „kto má pravdu“ problém vzájomného spoluzitia nevyrieši.

44. Vo všeobecnosti platí, že v medziľudských vzťahoch akéhokoľvek charakteru od druhého môže každý spravodlivo žiadať len to, čo je schopný a hlavne ochotný poskytnúť sám. Ak niekto požaduje pokoj tak musí i sám prispieť k jeho vytvoreniu. Inak sa nevyhneme bludnému kruhu negatívnych reakcií,

či odpláť (princíp tálionu), ktoré nikdy nič nevyriešia, ale len gradujú nežiaduci stav, ktorý bol vytvorený. Je na každom, aký modus spolužitia zvolí, resp. nastaví. V tomto ohľade existujú v zásade minimálne dve možnosti - buď nájsť spôsob ako s druhými vychádzať a eliminovať riziko vzniku konfliktných situácií alebo zmeniť prostredie pôsobenia, čo však vzhľadom na jednotlivé vlastnícke práva strán sporu ani nie je žiaduce. Ďalšou zákonitosťou života v spoločnosti je, že každý zodpovedá len za seba - za svoje reakcie, nie za reakcie druhých. V neposlednom rade treba mať tiež na pamäti, že nikto nedokáže ovplyvniť všetko to, čo sa mu deje, môže však ovplyvniť a ovplyvňuje to, akým spôsobom na to reaguje.

45. V nadväznosti na uvedené súd apeluje na obidve strany, aby zväžiac vlastné hodnoty a priority, zvlášť v situácii, že nejde o takpovediac úplne „cudzie“ strany sporu, ale o blízky príbuzný, riešili všetky problémové situácie zmierlivo a snažili sa o to nájsť kompromisy, ktoré im zabezpečia pokojné užívanie ich obydľí i korektné vzťahy minimálne na úrovni slušného správania sa a tolerovania toho druhého.

46. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie rozhodol tak, ako je uvedeného vo výrokovej časti tohto rozsudku.

47. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu k veci.

48. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

49. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

50. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobcovia boli v konaní plne úspešní, súd nezistil žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP, preto majú voči neúspešným žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.